

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

**לקט נתונים על נשים דרוזיות –
תעסוקה, השכלה גבוהה
ואלימות בני-זוג כלפי נשים**

הכנסת, מרכז המחקר והמידע

קריית בן-גוריון, ירושלים 91950

טל': 02 - 6408240/1

פקס: 02 - 6496103

www.knesset.gov.il/mmm

כתיבה: שלי מזרחי סימון ואילה אליהו

אישור: אורלי אלמגור לוטן, ראש צוות

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

י"ב באלול תשע"ו

15 בספטמבר 2016

תוכן העניינים

1	תמצית
3	1. תעסוקה
3	1.1. תכונות כוח העבודה
8	1.2. משלחי יד ופערי שכר
9	1.3. תעסוקה לפי מחוזות
11	2. השכלה גבוהה
11	2.1. סטודנטים
11	2.2. מקבלי תארים אקדמיים
14	3. אלימות בני-זוג כלפי נשים

תמצית

מסמך זה נכתב לבקשת חה"כ עאידה תומא סלימאן, יושבת-ראש הוועדה לקידום מעמד האישה ולשויון מגדרי, ולבקשת חה"כ עבדאללה אבו מערוף. המסמך מציג נתונים על נשים דרוזיות בתחומי התעסוקה, ההשכלה הגבוהה והאלימות כלפי נשים מצד בני-זוגן.

בסוף שנת 2015 מנתה האוכלוסייה הדרוזית בישראל כ-138,000 נפש – 1.6% מכלל האוכלוסייה בישראל, ו-8% מהאוכלוסייה הערבית במדינה. הדרוזים בישראל מתגוררים בשני מחוזות עיקריים: מחוז הצפון (כ-81% מהאוכלוסייה הדרוזית) ומחוז חיפה (כ-19%).¹

מהמסמך עולים, בין היתר, הממצאים האלה:

תעסוקה:

- בשנת 2015, שיעור התעסוקה של הנשים הדרוזיות היה 34.3%. שיעור זה, שהוא נמוך במידה ניכרת משיעור התעסוקה של הנשים היהודיות ושל הגברים הדרוזים (79.7% ו-80% בהתאמה), נותר ללא שינוי ניכר משנת 2012.
- בקרב נשים דרוזיות יש הבדלים ניכרים בין קבוצות גיל שונות לעניין שיעורי ההשתתפות בכוח העבודה: שיעור ההשתתפות הגבוה ביותר, 55.1%, הוא בקרב נשים דרוזיות בגילאי 25-34; שיעור זה יורד עם העלייה בגיל.
- להשכלתן של הנשים הדרוזיות, ובפרט להשכלה אקדמית, יש השפעה מכרעת על תעסוקתן. לדוגמה, לפי נתוני שנת 2015, שיעור ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות עם תואר ראשון היה כפול מזה של נשים דרוזיות שלהן תעודת בגרות – 84.8% לעומת 42.5%.
- בשנים 2012-2015 גדל שיעורן של הנשים הדרוזיות שמועסקות בהיקף מלא בכלל הנשים הדרוזיות המועסקות, מ-52.2% ל-70.7%. בין הנשים הדרוזיות שהועסקו בשנת 2015 במשרה חלקית, 38.5% הועסקו במשרה חלקית שלא מרצון – פי-שלושה משיעור המקביל בקרב הנשים היהודיות (11.6%).
- בשנת 2015, משלח היד השכיח ביותר בקרב הנשים הדרוזיות היה מכירות ושירותים וכשליש מהנשים הדרוזיות המועסקות הועסקו במשלח יד זה, לעומת 18.9% ו-27.7% בקרב הנשים היהודיות וכלל הנשים הערביות, בהתאמה. כרבע מהנשים הדרוזיות המועסקות הועסקו במשלח יד אקדמי – שיעור נמוך במידה ניכרת משיעור המועסקות במשלח יד זה בקרב הנשים היהודיות ובקרב כלל הנשים הערביות (35.5% ו-39.5% בהתאמה). כ-8.6% מהנשים הדרוזיות הועסקו במקצועות ההנדסה והטכנולוגיה, מעט יותר משיעור כלל הנשים הערביות המועסקות במקצועות אלו (6.4%), אך כמחצית משיעור הנשים היהודיות המועסקות בהם (כ-18.1%).
- בשנת 2014, שכרן החודשי הממוצע של הנשים הדרוזיות (5,094 ש"ח) היה נמוך במעט מזה של כלל הנשים הערביות (5,271 ש"ח), ונמוך במידה ניכרת מזה של נשים יהודיות ושל גברים דרוזים (7,663 ש"ח ו-8706 ש"ח, בהתאמה), בשל מספר קטן יותר של שעות עבודה שבועיות ושכר שעתי נמוך יותר.

¹ מתוך: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [האוכלוסייה הדרוזית בישראל – לקט נתונים לרגל חג הנביא שועיב](#), 20 באפריל 2016.

השכלה גבוהה:

- בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14) למדו בכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל כ-4,200 סטודנטים דרוזים. שיעור הנשים בקרב הסטודנטים הדרוזים בשנה זו היה 64% – שיעור גבוה משיעור הנשים בקרב הסטודנטים היהודים (57.3%), אך נמוך משיעור הנשים בקרב הסטודנטים המוסלמים (69.1%).
- בין שנות הלימודים תש"ע (2009/10) ותשע"ד (2013/14) חלה עלייה במספר הנשים הדרוזיות שקיבלו תואר ראשון, מ-251 בשנת הלימודים תש"ע ל-365 בשנת הלימודים תשע"ד, ובמקביל חלה ירידה במספר הגברים הדרוזים שקיבלו תואר ראשון, מ-281 בשנת הלימודים תש"ע ל-259 בשנת הלימודים תשע"ד. אשר למקבלי תואר שני, בשנים הללו חלה עלייה במספרם בקרב הדרוזים, הן הנשים (מ-32 ל-135) והן הגברים (מ-43 ל-82).
- שיעור הנשים הדרוזיות בכלל הדרוזים שקיבלו תארים עלה מ-51.6% בשנת הלימודים תש"ע (2009/10), ל-66.6% בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14).
- בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14), 61.9% מהנשים הדרוזיות שקיבלו תארים למדו באוניברסיטאות (לעומת 70.3% מהגברים), 17.6% מהן למדו במכללות אקדמיות (לעומת 27% מהגברים) ו-20.5% – במכללות לחינוך (לעומת 2.5% מהגברים).
- בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14), תחומי הלימוד הבולטים בקרב הדרוזיות שקיבלו תארים היו חינוך, מדעי הרוח האחרים ומדעי החברה. רק מיעוט של הנשים הדרוזיות למדו הנדסה, ניהול, משפטים ורפואה.
- בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14) השתייכו קרוב למחצית מהדרוזיות שקיבלו תארים (46.2%) לקבוצת הגיל הצעירה ביותר (עד גיל 24), ולעומת זאת בקרב הדרוזים שקיבלו תארים כ-12% השתייכו לקבוצת גיל זו.

אלימות במשפחה:

- בשנת 2015 נפתחו במשטרת ישראל 13,974 תיקים בגין תלונות נשים על עבירות אלימות כלפיהן מצד בני-זוג; 160 מהם, (כ-1.1% תיקים) נפתחו בגין תלונות נשים דרוזיות וצ'רקסיות. שיעור זה דומה לשיעור הנשים הדרוזיות והצ'רקסיות בכלל הנשים המתלוננות בשנים קודמות, והוא נמוך אך במעט משיעור הנשים הדרוזיות באוכלוסיית הנשים בישראל (1.6%). נתונים אלה אינם מלמדים על כלל ממדיה של התופעה, שכן יש תת-דיווח בנוגע לעבירות אלו.
- מנתוני משטרת ישראל לשנת 2015 עולה כי רוב העבירות בתיקים הנפתחים בגין תלונות נשים על עבירות בין בני-זוג (בקרב כלל הנשים ובקרב הנשים הדרוזיות כאחד) הן עבירות של הפרת הסדר הציבורי, עבירות נגד גוף ועבירות כלפי רכוש.
- כ-60% מהתיקים שנפתחו ב-2015 בגין תלונות של נשים על אלימות בין בני-זוג (הן של כלל הנשים והן של הנשים הדרוזיות) נסגרו. כשליש מהתיקים שנפתחו בגין תלונות של כלל הנשים וכ-40% מהתיקים שנפתחו בגין תלונות של הנשים הדרוזיות הועברו לפרקליטות או לתביעה המשטרתית. עם זאת, חשוב לציין שבשל מספרם המועט של התיקים שבהם תלונות של נשים דרוזיות, ניתוח הנתונים אינו מניב תוצאות רלוונטיות המאפשרות להשוות בין שתי הקבוצות.

1. תעסוקה

הנתונים על התעסוקה בפרק זה מבוססים על עיבודים מיוחדים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שהזמין מרכז המחקר והמידע של הכנסת.² כלל הנתונים במסמך מתייחסים לגילאי 25-64, לנוכח האמור בהחלטת ממשלה מס' 1994 משנת 2010, שעניינה, בין היתר, קביעת יעדי תעסוקה לשנת 2020 בקרב נשים ערביות: שיעור תעסוקה של 41% בקרב נשים בנות 25-64 ושיעור תעסוקה של 42% בקרב נשים בנות 20-24.³ יצוין כי הוועדה לא קבעה יעדים ייחודיים לאוכלוסייה הדרוזית.

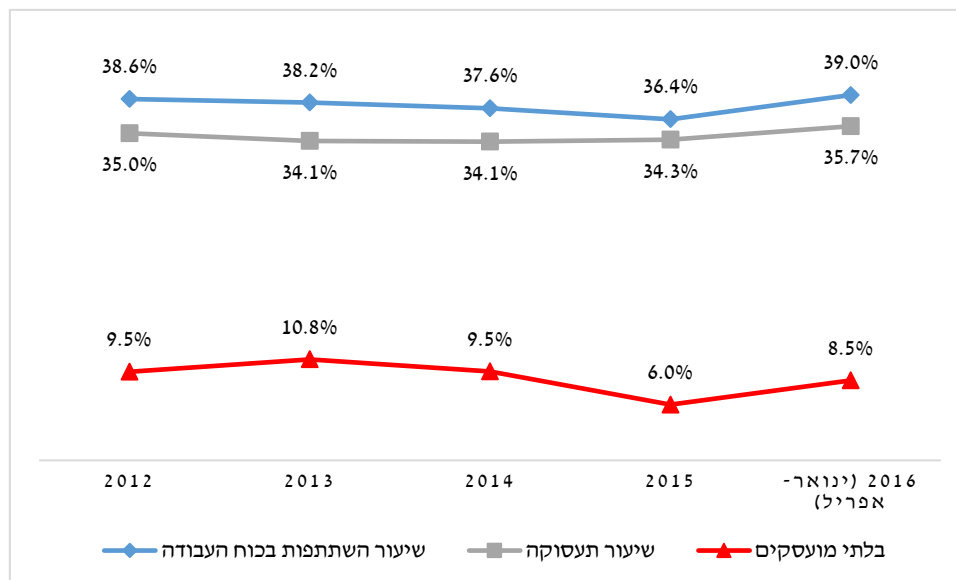
לאור העלייה בשיעור התעסוקה בקרב הנשים הדרוזיות בישראל במשך השנים, התעוררה שאלה בדבר מאפייני התעסוקה שלהן; על כן, מובאים במסמך זה גם נתונים בתחום זה. הנתונים מחולקים לשלושה פרקים: 1. תכונות כוח העבודה – השתתפות בכוח העבודה, שיעור התעסוקה ושיעור האבטלה, על-פי מאפיינים שונים; 2. משלחי יד ופערי שכר; 3. ניידות בעבודה.

יודגש כי הנתונים מבוססים על עיבודים שנעשו לסקר כוח אדם של הלמ"ס, שמקורותיו הם שאלונים, ועל כן הם מייצגים רק את דיווחי הנסקרים. כמו כן, בחלק מהפילוחים לא ניתן להסיק מסקנות סטטיסטיות מובהקות בשל מספר מועט של נדגמים, ולכן, לעתים חסר מידע על הנשים הדרוזיות בנתוני הלמ"ס. לצורך השוואה מובאים בפרק זה נתונים על תעסוקה הן בקרב נשים יהודיות והן בקרב האוכלוסייה הערבית, ובפרט בקרב כלל הנשים הערביות. יצוין כי הנתונים על האוכלוסייה הערבית בפרק זה כוללים את הנתונים על האוכלוסייה הדרוזית.

1.1. תכונות כוח העבודה

תעסוקה נמדדת על-פי כמה מדדים מרכזיים: שיעור ההשתתפות בכוח העבודה – מונח שנכללים בו מי שעובדים ומי שמחפשים עבודה בפועל בכלל האוכלוסייה הרלוונטית; שיעור התעסוקה – שיעור המועסקים בפועל בכלל האוכלוסייה הנמדדת; שיעור האבטלה – שיעור הבלתי-מועסקים בכוח העבודה. בלוח 1 מוצגים נתונים על תכונות כוח העבודה בקרב נשים דרוזיות בנות 25-64 בשנים 2012-2016.

לוח 1: תכונות כוח העבודה – נשים דרוזיות בנות 25-64, 2012 עד 2016 (ינואר-אפריל)⁴

² ככלל, כל הנתונים בפרק זה מתוך: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016.

³ החלטת ממשלה מס' 1994, הצבת יעדי תעסוקה לשנים 2010-2020, 15 ביולי 2010.

⁴ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016.

מהנתונים בלוח 1 אפשר לראות כי שיעור התעסוקה של נשים דרוזיות כמעט לא השתנה משנת 2012 עד שנת 2015 (35% ו-34.3%, בהתאמה). בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות חלה בין השנים הללו ירידה קלה, מ-38.6% בשנת 2012 ל-36.4% בשנת 2015, וכמו כן חלה ירידה בשיעור הנשים הבלתי-מועסקות בכלל כוח העבודה (שיעור האבטלה), מ-9.5% בשנת 2012 ל-6% בשנת 2015.

יצוין כי הוועדה לבחינת מדיניות תעסוקה, שהקים בשנת 2009 שר הכלכלה דאז בנימין בן-אליעזר כדי לגבש מדיניות ממשלתית לעידוד תעסוקה, המליצה לקבוע כי יעדי התעסוקה לשנת 2020 לגבי נשים ערביות, יהיו שיעור תעסוקה של 41% בקרב נשים בנות 25-64 ושיעור תעסוקה של 42% בקרב נשים בנות 20-24.⁵ הממשלה אימצה המלצה זו בהחלטה מס' 1994 משנת 2010, שצוינה לעיל.⁶ כאמור, הוועדה לא קבעה יעדים ייחודיים לאוכלוסייה הדרוזית.

בלוח 2 מוצגים נתונים על תעסוקת נשים דרוזיות בהשוואה לכלל הנשים הערביות, לנשים יהודיות ולגברים דרוזים, בשנת 2015.

לוח 2: תכונות כוח העבודה – נשים דרוזיות, ערביות ויהודיות וגברים דרוזים, גילאי 25-64, 2015⁷

מדד	נשים דרוזיות	נשים ערביות	נשים יהודיות	גברים דרוזים
שיעור השתתפות בכוח העבודה	36.4%	33.7%	83.5%	82.6%
שיעור התעסוקה	34.3%	31.5%	79.7%	80%
שיעור האבטלה	6%	6.8%	4.5%	3.1%

הנתונים בלוח 2 מלמדים כי בשנת 2015 שיעור ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות בנות 25-64 היה נמוך במידה ניכרת משיעור ההשתתפות של נשים יהודיות ושל גברים דרוזים בקבוצת גיל זו (36.4% לעומת 83.5% ו-82.6%, בהתאמה). שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בקרב נשים דרוזיות בנות 25-64 היה גבוה במעט משיעור זה בקרב כלל הנשים הערביות (36.4% ו-33.7% בהתאמה).

שיעור האבטלה בקרב הנשים הדרוזיות גבוה מהשיעור המקביל בקרב הנשים היהודיות ובקרב הגברים הדרוזים (6% לעומת 4.5% ו-3.1%, בהתאמה), אך נמוך מעט מהשיעור בקרב כלל הנשים הערביות (6.8%).

אף ששיעור ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות גדל מאוד משנת 2005 (בשנה זו הוא עמד על 19.6%),⁸ הוא עדיין נמוך במידה ניכרת מזה של הגברים הדרוזים ושל הנשים היהודיות, וכאמור הוא נותר ללא שינוי ניכר משנת 2012.

בלוח 3 שלהלן מוצגים שיעורי ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות, כלל הנשים הערביות, נשים יהודיות וגברים דרוזים בגילאי 25-64, בשנת 2015, בחלוקה לקבוצות גיל.

⁵ משרד הכלכלה, הוועדה לבחינת מדיניות תעסוקה – דוח סופי, 3 ביוני 2010.

⁶ החלטת ממשלה מס' 1994, הצבת יעדי תעסוקה לשנים 2010-2020, 15 ביולי 2010.

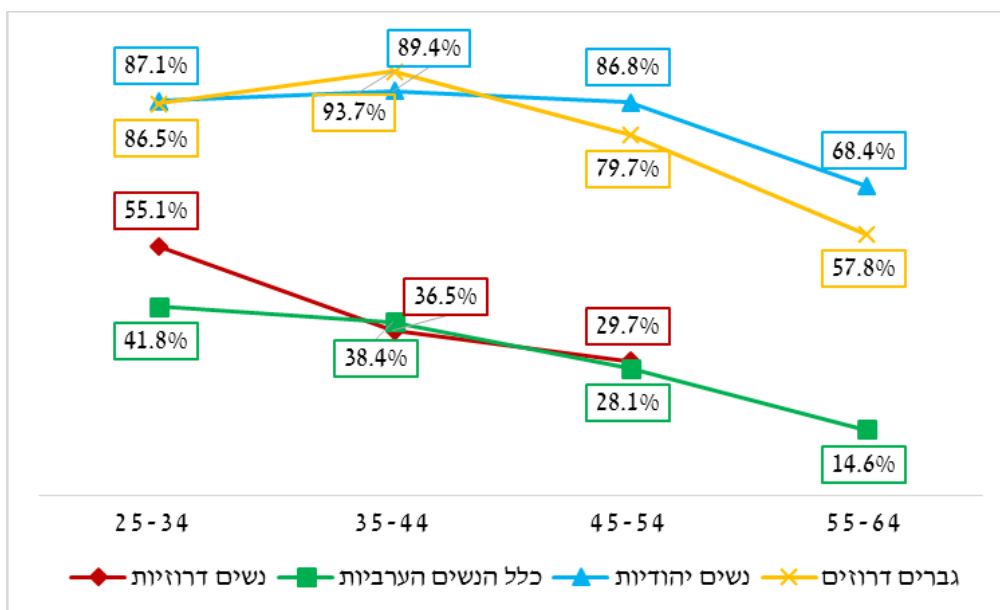
⁷ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016.

⁸ שלי לוי ואורלי לוטן, נתונים על הדרוזים בשוק העבודה בישראל, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 12 בפברואר 2007. יצוין כי משנת 2012 השתנתה שיטת המדידה של תכונות כוח העבודה בלמ"ס ולכן ההשוואה לשנים קודמות מחייבת זהירות רבה. ראו הלמ"ס, מעבר לסקר כוח אדם חודשי – שאלות ותשובות, תאריך כניסה: 12 בספטמבר 2016.

לוח 3: השתתפות בכוח העבודה לפי גיל – נשים דרוזיות, ערביות ויהודיות וגברים דרוזים,

גילאי 25-64, 2015*

כפי שמוצג בלוח, שיעור ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות בנות 25-34 – 55.1% – גבוה במידה ניכרת מזה של כלל הנשים הערביות באותה קבוצת גיל – 41.8%. לעומת זאת, במעבר לקבוצת הגיל 35-44 חלה ירידה של ממש (של 18.6 נקודות האחוז) בשיעור ההשתתפות של נשים דרוזיות, ושיעור השתתפותן בגילאי 35-44 דומה לשיעור בקרב כלל הנשים הערביות בגילאים האמורים. ייתכן שיש קשר בין שיעור ההשתתפות הגבוה יחסית של הנשים הדרוזיות הצעירות בכוח העבודה לבין העלייה הבולטת ברמת ההשכלה של הנשים הדרוזיות (ובפרט הצעירות) בשנים האחרונות, שנתונים עליה מוצגים בהמשך המסמך.

במעבר מקבוצת הגיל 35-44 לקבוצת הגיל 45-54 יש ירידה בשיעורי ההשתתפות בכוח העבודה בכל קבוצות האוכלוסייה. בקרב הנשים הדרוזיות יש ירידה של 6.8 נקודות האחוז – ירידה גדולה יותר מזו שבקרב הנשים היהודיות (ירידה של 2.6 נקודות האחוז), אך מצומצמת יותר מזו שבקרב כלל הנשים הערביות (ירידה של 10.3 נקודות האחוז) ובקרב הגברים הדרוזים (ירידה של 14 נקודות האחוז). הנתונים על ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות בקבוצת הגיל 55-64 אינם ידועים.

בלוח 4 מוצגים שיעורי ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות, כלל הנשים הערביות, נשים יהודיות וגברים דרוזים בגילאי 25-64, לפי רמת ההשכלה.

* הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016.

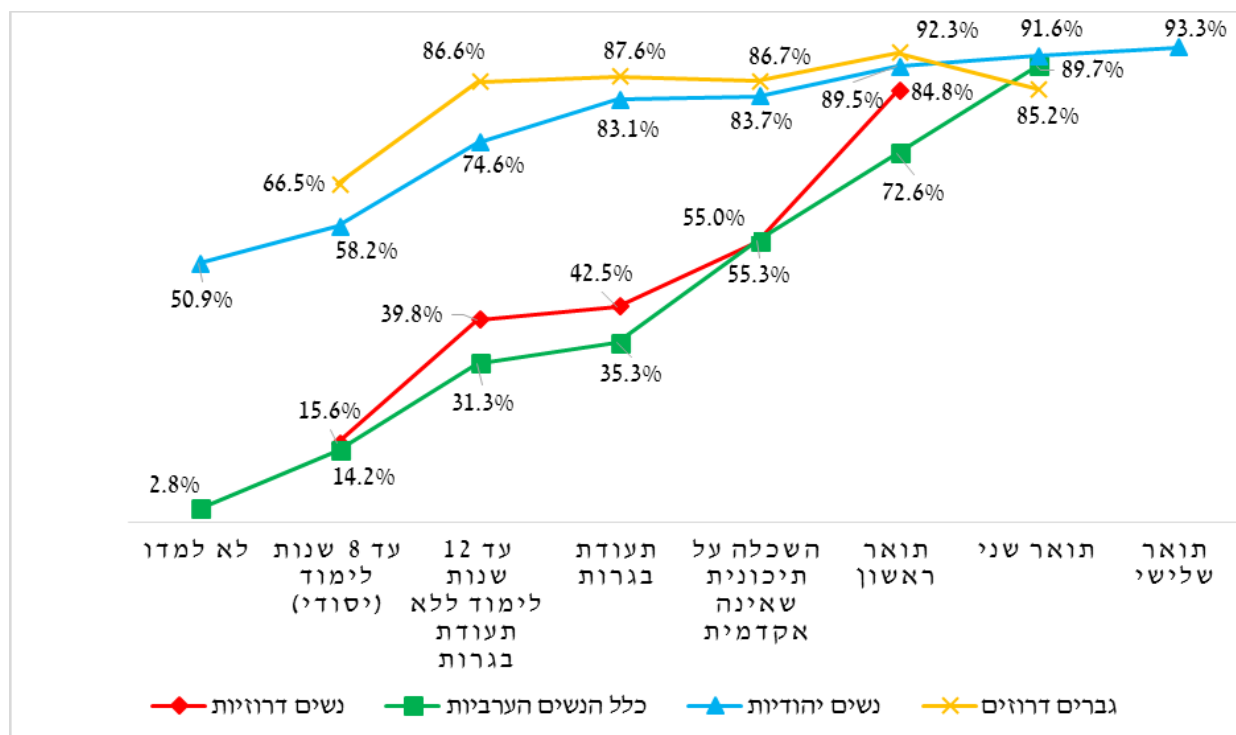

הכנסת

מרכז מחקר ומידע

לוח 4: השתתפות בכוח העבודה לפי השכלה – נשים דרוזיות, ערביות ויהודיות וגברים דרוזים,

גילאי 25-64, 2015¹⁰

ככלל, ככל שרמת ההשכלה עולה גדל שיעור ההשתתפות בכוח העבודה. מהתרשים עולה כי תרומת ההשכלה לתעסוקה בולטת במיוחד בקרב הנשים הדרוזיות (בדומה לכלל הנשים הערביות): **שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בקרב נשים דרוזיות עולה במידה ניכרת עם העלייה ברמת ההשכלה, ובפרט עם רכישת השכלה אקדמית: משיעור השתתפות של 42.5% בקרב נשים שהתעודה הגבוהה ביותר שלהן היא תעודת בגרות, לשיעור השתתפות של 84.8% בקרב נשים עם תואר ראשון.**

מהתרשים עולה גם, ששיעור ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות עם תואר ראשון זהה לזה של נשים יהודיות עם תואר ראשון, וגבוה מזה של כלל הנשים הערביות עם אותה השכלה (84.8%, 89.5% ו-72.6%, בהתאמה). עיבודי הלמ"ס לא כללו נתונים על ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות עם תארים מתקדמים יותר.

בלוח 5 מוצגים נתונים על היקף המשרה של מועסקים בני 25-64, בשנים 2012-2016.

¹⁰ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016. יצוין כי הנתונים על ההשתתפות בכוח העבודה של נשים דרוזיות עם תואר שני מבוססים על הערכה או על מספר מועט של מקרים, וייתכן שטעות הדגימה בהם גבוהה יחסית.

2012 עד 2016 (ינואר-אפריל)¹¹

שנה	היקף משרה	נשים דרוזיות	נשים ערביות	נשים יהודיות	גברים דרוזים
2012	עבודה בהיקף מלא	52.2%	56.3%	68.4%	90.8%
	עבודה בהיקף חלקי	47.8%	43.7%	31.6%	9.2%
	מתוכם: שלא מרצון	35.7%	29.9%	13.3%	23.5%
2013	עבודה בהיקף מלא	60.1%	57.5%	69.4%	90.4%
	עבודה בהיקף חלקי	39.9%	42.5%	30.6%	9.6%
	מתוכם: שלא מרצון	44.1%	32.1%	14%	33.1%
2014	עבודה בהיקף מלא	68.6%	65%	69.6%	92.0%
	עבודה בהיקף חלקי	31.4%	35%	30.4%	8.0%
	מתוכם: שלא מרצון	40.6%	36%	13.6%	30.6%
2015	עבודה בהיקף מלא	70.7%	66.9%	70%	91.3%
	עבודה בהיקף חלקי	29.3%	33.1%	30%	8.7%
	מתוכם: שלא מרצון	38.5%	35.2%	11.6%	35.8%
2016 (ינואר- אפריל)	עבודה בהיקף מלא	71.9%	70.9%	70%	95.5%
	עבודה בהיקף חלקי	28.1%	29.1%	30%	4.5%
	מתוכם: שלא מרצון	36.9%	35.6%	10.6%	..

להלן תיאור כמה מהנתונים המרכזיים המוצגים בלוח שלעיל:

- ☒ **שיעורן של הנשים הדרוזיות שמועסקות בהיקף מלא בכלל הנשים הדרוזיות המועסקות גדל מ-52.2% בשנת 2012 ל-70.7% בשנת 2015.** עלייה דומה חלה בשנים אלו בשיעור הנשים הערביות המועסקות בהיקף מלא בכלל הנשים הערביות המועסקות – מ-56.3% בשנת 2012 ל-66.9% בשנת 2015.
- ☒ **שיעור הנשים הדרוזיות שהיו מועסקות בהיקף מלא בשנת 2015 דומה לשיעור הנשים היהודיות שהיו מועסקות בהיקף מלא בשנה זו (70.7% ו-70%, בהתאמה).** בקרב הגברים הדרוזים בשנה זו עמד שיעור המועסקים בהיקף מלא על 91.3%.
- ☒ **בין הנשים הדרוזיות שהועסקו בשנת 2015 במשרה חלקית, 38.5% הועסקו באופן זה שלא מרצון – מעט יותר מהשיעור המקביל בקרב הגברים הדרוזים ובקרב כלל הנשים הערביות באותה שנה (35.8% ו-35.2%, בהתאמה).** שיעור הנשים הדרוזיות המועסקות במשרה חלקית שלא מרצון גבוה פי-שלושה משיעור זה בקרב הנשים היהודיות (11.6%).
- ☒ **אשר לסיבות שציינו נשים לעבודתן החלקית, כ-42% מהנשים הדרוזיות שהועסקו במשרה חלקית ב-2015 דיווחו כי הסיבה העיקרית לעבודתן במשרה חלקית היא שלא מצאו עבודה במשרה מלאה (לעומת 13.6% מהנשים היהודיות).** בנוסף, כ-20% מהנשים הדרוזיות דיווחו כי הסיבה לעבודתן במשרה חלקית ב-2015

¹¹ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016.

היא הצורך לטפל בבני-משפחה או במשק הבית – שיעור דומה לזה של הנשים היהודיות והערביות (כ-24%), אך גבוה במידה ניכרת מזה של הגברים הדרוזים (כ-1.5%).

1.2. משלחי יד ופערי שכר

בפרק זה יוצגו נתונים על משלחי יד של נשים דרוזיות בהשוואה למשלחי יד של כלל הנשים הערביות, נשים יהודיות וגברים דרוזים, וכן נתונים על שכר. בלוח 6 שלהלן מוצגים נתונים על מועסקים בני 25-64 לפי משלחי יד.

לוח 6: מועסקים לפי משלח יד – נשים דרוזיות, ערביות ויהודיות וגברים דרוזים, גילאי 25-64, 2015¹²

משלח יד	נשים דרוזיות	כלל הנשים הערביות	נשים יהודיות	גברים דרוזים
מנהלים	13%	2.9%	8.7%	13.9%
אקדמאים	26.9%	39.5%	35.5%	11.5%
הנדסאים, טכנאים וכדומה	8.6%	6.4%	18.1%	6.4%
פקידים ועובדי משרד	11.9%	7.9%	11.1%	2.1%
עובדי מכירות ושירותים	34.7%	27.7%	18.9%	20.7%
עובדים מקצועיים בחקלאות	-	-	0.2%	2.8%
עובדי תעשייה ובינוי	-	2.5%	2.4%	34.8%
בלתי מקצועיים	8.4%	10.9%	3.9%	4.7%
משלח יד לא ידוע	-	1.9%	1.2%	3.1%
סה"כ	1490.5%	1599.7%	100%	100%

על-פי הנתונים בטבלה, כשליש מהנשים הדרוזיות המועסקות עובדות במכירות ושירותים, שיעור הגבוה משיעור המועסקות במשלח יד זה בקרב נשים יהודיות ובקרב כלל הנשים הערביות (18.9% ו-27.7%, בהתאמה). כרבע מהנשים הדרוזיות המועסקות עובדות במשלח יד אקדמי – פי 2.5 יותר מהגברים הדרוזים, אבל פחות מהנשים היהודיות וכלל הנשים הערביות (35.5% ו-39.5%, בהתאמה). כ-8.6% מהנשים הדרוזיות מועסקות במקצועות ההנדסה והטכנולוגיה; שיעור זה גבוה מעט משיעור כלל הנשים הערביות המועסקות במקצועות אלו (6.4%) אולם הוא כמחצית משיעור הנשים היהודיות המועסקות במקצועות אלו (כ-18.1%). אין נתונים על שיעור הנשים הדרוזיות המנהלות.

בלוח 7 מובאים נתונים על ההכנסה ברוטו לשכירים לפי קבוצת אוכלוסייה ומין בגילאי 25-64, לשנת 2014.

¹² הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016.

¹³ הנתונים אינם ידועים, וכך גם בכל מקום אחר בטבלה שלא מופיעים אחוזים.

¹⁴ הנתונים אינם משלימים ל-100% מאחר שיש מקרים שאינם ידועים.

¹⁵ הנתונים אינם משלימים ל-100% מאחר שיש מקרים שאינם ידועים.

לוח 7: הכנסה ברוטו בש"ח לשכירים דרוזים, יהודים וערבים, לפי מין, גילאי 25-64, 2014¹⁶

כלל האוכלוסייה הערבית		יהודים		דרוזים		
נשים	גברים	נשים	גברים	נשים	גברים	
5,271	7,190	7,663	11,985	5,094	8,706	הכנסה לחודש (בש"ח)
38.5	38.7	49.9	62.6	39.5	45.6	הכנסה לשעת עבודה (בש"ח)
32.5	44.3	37	45.3	32.1	44.4	שעות עבודה בממוצע בשבוע

מהטבלה אפשר לראות כי בשנת 2014 ההכנסה החודשית הממוצעת (ברוטו) של שכירות דרוזיות בנות 25-64 היתה 5,094 ש"ח. באותה שנה הכנסה זו היתה נמוכה בכ-3% מההכנסה הממוצעת בקרב כלל השכירות הערביות בגילאים אלו (5,271 ש"ח).

אשר לפערים בין גברים לנשים באוכלוסייה הדרוזית, על-פי נתוני הלמ"ס, בשנת 2014 ההכנסה החודשית הממוצעת (ברוטו) של שכירות דרוזיות בנות 25-64 היתה 5,094 ש"ח, והן השתכרו כ-41.5% פחות מההכנסה הממוצעת של השכירים הדרוזים בגילאים האמורים – 8,706 ש"ח. נראה כי פער זה נובע הן ממספר שעות העבודה הממוצע בשבוע – הגברים הדרוזים בגילאי 25-64 עבדו בממוצע 12.3 שעות בשבוע יותר מהנשים הדרוזיות (44.4 לעומת 32.1) – והן מההבדל בשכר לשעת עבודה – השכר השעתי הממוצע של הנשים הדרוזיות היה 39.5 ש"ח, בעוד השכר השעתי הממוצע של הגברים הדרוזים היה 45.6 ש"ח.

אשר לפערי השכר בין הנשים הדרוזיות לנשים היהודיות, על-פי נתוני הלמ"ס, בשנת 2014 השכר החודשי הממוצע (ברוטו) של הנשים הדרוזיות בנות 25-64 היה נמוך ב-33.5% משכרן של הנשים היהודיות בקבוצה זו (5,094 ש"ח לעומת 7,663 ש"ח). נראה כי בדומה לפער השכר בין הנשים הדרוזיות לגברים הדרוזים, גם כאן הפער נובע הן ממספר שעות העבודה השבועיות, והן מהשכר השעתי: נשים יהודיות בגילאים האמורים עבדו בממוצע חמש שעות בשבוע יותר מהנשים הדרוזיות (37 שעות לעומת 32.1 שעות); השכר הממוצע לשעת עבודה (ברוטו) של הנשים הדרוזיות בנות 25-64 היה נמוך ב-21% משכרן של הנשים היהודיות בגילאים האמורים (39.5 ש"ח לעומת 49.9 ש"ח).

1.3. תעסוקה לפי מחוזות

היות שככלל, הדרוזים בישראל מתרכזים בשני מחוזות – חיפה והצפון – בדקנו את נתוני התעסוקה (תכונות כוח העבודה וניידות בעבודה) של הנשים הדרוזיות לעומת קבוצות אחרות בשני המחוזות האלו. בלוח 8 שלהלן נתונים לשנת 2015 על תכונות כוח העבודה במחוזות האמורים בקרב בני 25-64.

¹⁶ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים בעבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016. בשל מספר מועט של מקרים שנכללו במדגם, אפשר שטעות הדגימה בנתוני ההכנסה של הדרוזים גדולה.

לוח 8: תכונות כוח העבודה לפי מחוז – נשים דרוזיות, ערביות ויהודיות וגברים דרוזים,

גילאי 25-64, 2015¹⁷

אוכלוסייה	מדד	צפון	חיפה	כלל האוכלוסייה
נשים דרוזיות	שיעור השתתפות בכוח העבודה	34.1%	42.9%	36.4%
	שיעור תעסוקה	32.6%	39%	34.3%
	שיעור בלתי מועסקים	-	-	6%
כלל הנשים הערביות	שיעור השתתפות בכוח העבודה	37.3%	41.2%	33.7%
	שיעור תעסוקה	34.7%	39%	31.5%
	שיעור בלתי מועסקים	7.2%	5.4%	6.8%
נשים יהודיות	שיעור השתתפות בכוח העבודה	82.6%	83.4%	83.5%
	שיעור תעסוקה	77.5%	79.5%	79.7%
	שיעור בלתי מועסקים	6.2%	4.8%	4.5%
גברים דרוזים	שיעור השתתפות בכוח העבודה	82.2%	81.9%	82.6%
	שיעור תעסוקה	79.9%	77.5%	80%
	שיעור בלתי מועסקים	2.7%	-	3.1%

מהנתונים בלוח שלעיל עולה כי שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בקרב הנשים הדרוזיות המתגוררות במחוז חיפה גבוה בכ-9 נקודות האחוז מזה של הנשים הדרוזיות המתגוררות במחוז צפון (42.9% ו-34.1%, בהתאמה).¹⁸ שיעור ההשתתפות בכוח העבודה של הנשים הדרוזיות במחוזות הצפון וחיפה דומה לשיעור השתתפותן של כלל הנשים הערביות המתגוררות במחוזות הללו (37.3% ו-41.2%, בהתאמה), ונמוך במידה ניכרת מזה של הנשים היהודיות המתגוררות בהם (82.6% ו-83.4%, בהתאמה). אין הבדלים של ממש במשלחי היד של הנשים הדרוזיות בין המחוזות השונים.

אשר לניידות בעבודה, במחוז הצפון רוב ניכר של הנשים הדרוזיות המועסקות (בגילאי 25-64) עבדו בשנת 2015 ביישוב מגוריהן, ושיעור הנשים הדרוזיות שהועסקו מחוץ ליישוב מגוריהן היה 28.6% בלבד. גם בין הנשים אשר עבדו מחוץ ליישוב המגורים, רוב מוחלט (למעלה מ-90%) עבדו במחוז המגורים. אין נתונים על רמת הניידות של המועסקות הדרוזיות המתגוררות במחוז חיפה.¹⁹

¹⁷ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים בעבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016. התאים הריקים בטבלה מציינים היעדר מקרים או נתונים בלתי ידועים.

¹⁸ בנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (שם) מופיעים נתונים על דרוזים המועסקים במחוז דרום, אולם מדובר על קבוצה קטנה ביותר: כ-400 נשים, ששיעור השתתפותן בכוח העבודה ושיעור התעסוקה שלהן הם 59.5%, וכ-800 גברים, ששיעור השתתפותם בכוח העבודה ושיעור התעסוקה שלהם הם 99.3%.

¹⁹ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 30 ביוני ו-7 ביולי 2016. לא כולל מדגמים קבועים.

2. השכלה גבוהה²⁰

2.1. סטודנטים

על-פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14) למדו בכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל כ-4,200 סטודנטים דרוזים – כ-1.4% מכלל הסטודנטים שלמדו במוסדות להשכלה גבוהה בשנה זו: כ-1,900 מהם למדו באוניברסיטאות, כ-1,100 במכללות האקדמיות, כ-560 באוניברסיטה הפתוחה וכ-680 במכללות האקדמיות לחינוך.²¹ יודגש, כי בעשור וחצי האחרונים גדל מספרם של הסטודנטים הדרוזים פי 2.5, ובשנת הלימודים תש"ס (1999/2000) היו רשומים 1,700 סטודנטים דרוזים.²²

בשנים 1990-2012 היתה עלייה ניכרת במספר הסטודנטים הדרוזים ובשיעורם בכלל הסטודנטים באוניברסיטאות (מ-0.6% ל-1.6% סטודנטים דרוזים בכלל הסטודנטים באוניברסיטאות), ובשנתיים האחרונות (2014-2015) אפשר לראות ירידה קלה בשיעורם של הדרוזים בכלל הסטודנטים באוניברסיטאות (1.4%). לעומת זאת, יש עלייה ניכרת ומתמשכת במספר הסטודנטים הדרוזים הלומדים במכללות האקדמיות ובשיעורם בכלל הסטודנטים בהן: בשנים 2008-2015, גדל שיעור הסטודנטים הדרוזים שלמדו במכללות האקדמיות בכלל הסטודנטים בהן מ-0.6% ל-1.4%.²³

על-פי נתוני הלמ"ס, בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14) כ-64% מכלל הסטודנטים הדרוזים היו נשים. שיעור הנשים בקרב הסטודנטים הדרוזים בשנה זו היה גבוה משיעור הנשים בקרב הסטודנטים היהודים (57.3%), אך נמוך מהשיעור בקרב הסטודנטים המוסלמים (69.1%).²⁴

2.2. מקבלי תארים אקדמיים

בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14) הוענקו תארים אקדמיים ל-776 סטודנטים דרוזים, ובהם 517 נשים (66.6% מהדרוזים שקיבלו תארים).

בלוח 9 מוצגים נתונים על מספר הדרוזים שקיבלו תארים, גברים ונשים, בין תש"ע (2009/10) לתשע"ד (2013/14).

²⁰ ככלל, כל הנתונים בפרק זה מתוך: קובצי נתונים על דרוזים שקיבלו תארים, נתקבלו מאביאל קרנצ'ר, ראש תחום השכלה גבוהה ומדע, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, דוא"ל, 9 במרס 2016 ו-14 במרס 2016.

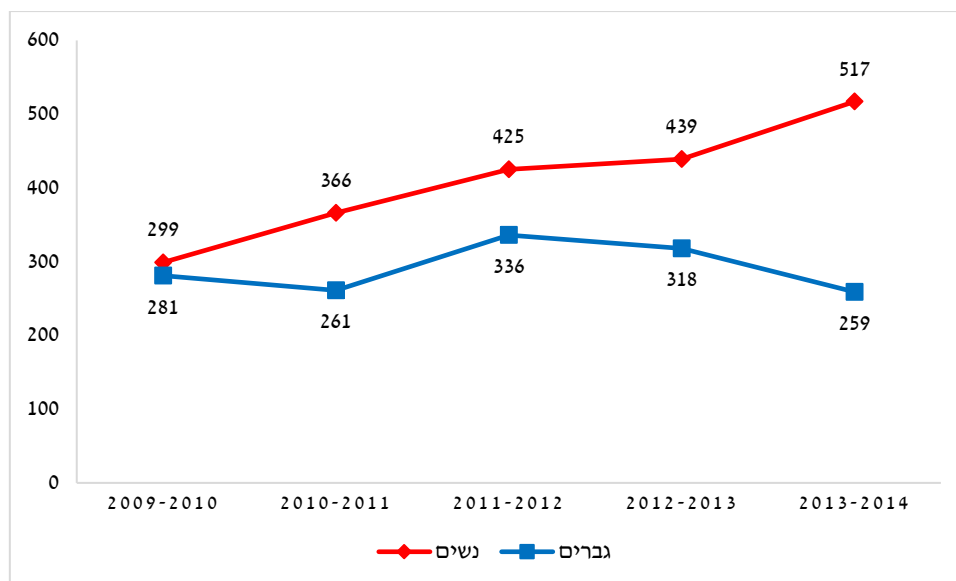
²¹ אתי וייסבלאי, מערכת החינוך הדרוזית והשתלבות דרוזים בהשכלה הגבוהה – נתונים מרכזיים, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 17 במרס 2016.

²² הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, האוכלוסייה הדרוזית בישראל – לקט נתונים לרגל חג הנביא שועיב, 20 באפריל 2015.

²³ אתי וייסבלאי, מערכת החינוך הדרוזית והשתלבות דרוזים בהשכלה הגבוהה – נתונים מרכזיים, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 17 במרס 2016.

²⁴ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לקט נתונים לרגל יום האישה הבין-לאומי 2015, 4 במרס 2015.

מהלוח עולה כי בשנים תש"ע (2009/10) – תשע"ד (2013/14) חלה עלייה של 33.8% במספר הדרוזים שקיבלו תארים אקדמיים: בשנת הלימודים תש"ע (2009/10) היו 580 דרוזים שקיבלו תארים והם היו 0.95% מכלל מקבלי התארים בשנה זו, ואילו בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14) הוענקו תארים אקדמיים ל-776 סטודנטים דרוזים, שהם כ-1.03% מכלל מקבלי התארים בשנה זו.

כפי שמוצג בלוח, בשנים תש"ע (2009/10) – תשע"ד (2013/14) חלה עלייה ניכרת הן במספר הנשים הדרוזיות שקיבלו תארים (מ-299 ל-517), והן בשיעורן בכלל הדרוזים שקיבלו תארים: מ-51.6% בשנת הלימודים תש"ע, ל-66.6% בשנת הלימודים תשע"ד. מספר הדרוזיות שקיבלו תואר ראשון גדל בשנים אלה פי 1.5, מ-251 ל-365, ומספרן של מקבלות התואר השני גדל פי ארבעה, מ-32 ל-135.²⁶

לעומת הנשים הדרוזיות, מספר הגברים הדרוזים שקיבלו תארים ירד בין תש"ע (2009/10) לתשע"ד (2013/14), מ-281 ל-259. מספר הגברים הדרוזים שקיבלו תואר ראשון בשנים אלו ירד מ-229 איש בשנת תש"ע ל-173 איש בשנת תשע"ד, ואולם מספר הגברים הדרוזים שקיבלו תואר שני גדל מ-43 איש בשנת תש"ע ל-82 איש בשנת תשע"ד. בלוח 10 מוצג שיעור הדרוזים שקיבלו תארים בהתפלגות לפי סוג מוסד ולפי מין, בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14).

²⁵ קובצי נתונים על דרוזים שקיבלו תארים, נתקבלו מאביאל קרנצ'ר, ראש תחום השכלה גבוהה ומדע, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, דוא"ל, 9 במרס 2016 ו-14 במרס 2016.

²⁶ הפילוח לתואר ראשון ושני לקוח מתוך קובצי נתונים על דרוזים שקיבלו תארים, נתקבלו מאביאל קרנצ'ר, ראש תחום השכלה גבוהה ומדע, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, דוא"ל, 9 במרס 2016 ו-14 במרס 2016.

לוח 10: שיעור הדרוזים שקיבלו תארים לפי סוג מוסד ולפי מין, תשע"ד (2013/14)²⁷

סוג מוסד	נשים	גברים
אוניברסיטאות	61.9%	70.3%
מכללות אקדמיות	17.6%	27%
מכללות לחינוך	20.5%	2.7%
סה"כ	100%	100%

מהלוח עולה כי יש הבדלים בין הגברים הדרוזים לנשים הדרוזיות שקיבלו תארים לעניין סוג המוסד שהעניק אותם: בעוד 79.5% מהנשים הדרוזיות שקיבלו תארים למדו באוניברסיטה או במכללה אקדמית, שיעור הגברים הדרוזים שלמדו במוסדות אלו וקיבלו תעודה אקדמית היה 97%; לעומת זאת, 20.5% מהדרוזיות שקיבלו תארים למדו במכללות לחינוך, לעומת שיעור של 2.7% בקרב הגברים הדרוזים. יצוין, כי רוב הדרוזים שקיבלו תארים שלמדו באוניברסיטאות, הן נשים והן גברים, למדו באוניברסיטת חיפה ובאוניברסיטת בר-אילן (80% מהנשים, ו-71% מהגברים שלמדו באוניברסיטאות).

בלוח 11 מוצגת התפלגות הדרוזים שקיבלו תארים לפי תחומי לימוד ולפי מין בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14).

לוח 11: דרוזים שקיבלו תארים לפי תחומי לימוד ולפי מין, תשע"ד (2013/14)²⁸

תחומי הלימוד (בכל מוסדות הלימוד ובכלל התארים)	נשים דרוזיות	גברים דרוזים
חינוך והוראה	180	17
מדעי החברה	149	92
מדעי הרוח – מקצועות שונים ²⁹	81	44
מקצועות עזר רפואיים	35	5
מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב	14	5
עסקים ומדעי הניהול ³⁰	13	34
הנדסה ואדריכלות	13	33
משפטים	13	20
מדעי הטבע ³¹	11	4
רפואה	8	5
סה"כ	517	259

²⁷ קובצי נתונים על דרוזים שקיבלו תארים, נתקבלו מאביאל קרנצ'ר, ראש תחום השכלה גבוהה ומדע, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, דוא"ל, 9 במרס 2016 ו-14 במרס 2016.

²⁸ קובצי נתונים על דרוזים שקיבלו תארים, נתקבלו מאביאל קרנצ'ר, ראש תחום השכלה גבוהה ומדע, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, דוא"ל, 9 במרס 2016 ו-14 במרס 2016.

²⁹ בקטגוריה זו נכללים מדעי הרוח הכלליים, שפות וספרויות ואמנות. גם תחום החינוך וההוראה שייך למדעי הרוח אך בשל חשיבותו הוא מוצג בנפרד בטבלה.

³⁰ תחום העסקים ומדעי הניהול שייך למדעי החברה אך בשל חשיבותו הוא מוצג בנפרד בטבלה.

³¹ בקטגוריה זו נכללים סטודנטים למדעים ביולוגיים ולמדעים פיזיקליים, אשר לגביהם יש נתונים חלקיים בלבד.

כפי שמוצג בלוח, תחומי הלימוד הבולטים בקרב הדרוזים שקיבלו תארים בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14) היו מדעי הרוח ומדעי החברה, ובפרט חינוך והוראה: כמחצית מהדרוזיות שקיבלו תארים בשנה זו למדו מדעי הרוח כולל חינוך והוראה (261), וכשליש מהן למדו מדעי החברה כולל עסקים וניהול (162). גם בקרב הגברים הדרוזים תחומי הלימוד האלה בולטים: כמחצית מהגברים שקיבלו תארים למדו מדעי החברה (126), וכרבע מהם למדו מדעי הרוח (61).

עוד אפשר לראות כי יותר משליש מהדרוזיות שקיבלו תארים למדו חינוך והוראה (180), לעומת 6.5% בלבד מהגברים (17).

שיעור הנשים הדרוזיות שקיבלו תארים בתחומי הלימוד הנדסה ואדריכלות ועסקים וניהול היה נמוך משיעור הגברים הדרוזים שקיבלו תארים במקצועות אלה (2.5% מהנשים לעומת 13% מהגברים, בשני תחומי הלימוד).

נתוני הלמ"ס מציגים תמונה מעניינת אשר לגילם של הדרוזים שקיבלו תארים ומצבם המשפחתי: בשנת הלימודים תשע"ד (2013/14), קרוב למחצית הדרוזיות שקיבלו תארים (46.2%) השתייכו לקבוצת הגיל הצעירה ביותר, עד גיל 24, לעומת כ-12% מהדרוזים שקיבלו תארים. באותה שנה, כמחצית מהדרוזיות שקיבלו תארים היו נשואות (56%), וכ-42% מהן היו רווקות, ופילוח דומה היה בקרב הגברים הדרוזים (60% מהם היו נשואים, ו-39% היו רווקים).

3. אלימות בני-זוג כלפי נשים³²

בפרק זה יוצגו נתוני משטרת ישראל על אלימות כלפי נשים דרוזיות מצד בני-זוגן. יצוין כי על-פי תשובת המשטרה אין אפשרות להפריד בנתונים בין תלונות נשים דרוזיות לתלונות נשים צ'רקסיות, ולכן בנתונים במסמך זה נכללות שתי הקבוצות.³³ כמו כן, יודגש כי נתונים אלה אינם מלמדים על היקף התופעה שכן יש תת-דיווח בנוגע לעבירות אלו.³⁴

בשנת 2015 נפתחו במשטרת ישראל 13,974 תיקים בגין תלונות נשים על עבירות מצד בני-זוגן, ובהם 160 תיקים (כ-1.1%) בגין תלונות נשים דרוזיות וצ'רקסיות. שיעור זה דומה לשיעור הנשים הדרוזיות והצ'רקסיות בכלל הנשים המתלוננות בשנים קודמות, אך נמוך מעט משיעור הנשים הדרוזיות באוכלוסיית הנשים בישראל (1.6%).³⁵ לוח 12 שלהלן מציג את מספר התלונות שנפתחו בגין תלונות נשים בכלל ונשים דרוזיות וצ'רקסיות בפרט בשנים 2010-2015.

³² ככלל, כל הנתונים בפרק זה לקוחים מתוך: מרגלית שמעון, קמ"ד מחקר וסטטיסטיקה, אג"ת, משטרת ישראל, מכתב באמצעות דוא"ל, 5 בינואר 2016.

³³ האוכלוסייה הצ'רקסית בישראל מונה כ-4,300 איש, ולכן להכללתן של הנשים הצ'רקסיות בנתוני המשטרה על הנשים הדרוזיות יש השפעה שולית בלבד על הנתונים. על האוכלוסייה הצ'רקסית בישראל ראו [החלטה מס' 59 של הממשלה](#), תוכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016-2020, 7 ביוני 2016, או חזר ב-13 בספטמבר 2017.

³⁴ המשרד לביטחון פנים, אגף מדיניות ותכנון אסטרטגי – מחלקת מחקר, [מדד אלימות לאומי](#), פברואר 2014.

³⁵ לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בשנת 2015 היו בישראל 4,226.9 אלף נשים, ומהן 66.9 אלף נשים דרוזיות; מתוך [השנתון הסטטיסטי לישראל](#), 1 בספטמבר 2016.

לוח 12: תיקים שנפתחו בגין תלונות נשים בעבירות בין בני-זוג³⁶

שנה	סה"כ תיקים שנפתחו בגין תלונות נשים בעבירות בין בני-זוג	תיקים שנפתחו בגין תלונות נשים דרוזיות וצ'רקסיות בעבירות בין בני-זוג	שיעור תיקים שנפתחו בגין תלונות נשים דרוזיות וצ'רקסיות מסך התיקים שנפתחו בגין תלונות נשים
2010	13,782	100	0.7%
2011	13,160	147	1.1%
2012	13,562	136	1.0%
2013	14,527	125	0.9%
2014	14,285	142	1.0%
2015	13,974	160	1.1%

מנתוני המשטרה לשנים 2010-2015 עולה, כי רוב העבירות בתיקים שנפתחו בגין תלונות נשים על עבירות בין בני-זוג (בקרב כלל הנשים ובקרב הנשים הדרוזיות כאחד) הן עבירות של הפרת הסדר הציבורי, עבירות נגד גוף (ובכלל זה תקיפה, חבלה גופנית חמורה וכדומה) ועבירות כלפי רכוש³⁷: בשנת 2015, 9,824 מכלל העבירות בתיקים שנפתחו בגין תלונות נשים על עבירות בין בני-זוג (48%) ו-108 מהעבירות בתיקים שנפתחו בגין תלונות נשים דרוזיות בעניין זה (45%) היו עבירות של הפרת הסדר הציבורי; 7,559 מכלל העבירות בתיקים שנפתחו בגין תלונות נשים (37%) ו-101 מהעבירות בתיקים שנפתחו בגין תלונות נשים דרוזיות (42%) היו עבירות נגד גוף; 2,461 מכלל העבירות בתיקים שנפתחו בגין תלונות נשים (12%) ו-26 מהעבירות בתיקים שנפתחו בגין תלונות נשים דרוזיות (11%) היו עבירות כלפי רכוש. יצוין כי היתה עקביות בהתפלגות זו של העבירות בתיקים בחמש השנים האחרונות. בנוסף, בשנת 2015 נפתחו בגין תלונות כלל הנשים 313 תיקים בגין עבירות מין ו-28 תיקים בגין עבירות נגד אדם דוגמת רצח, ניסיון רצח והריגה; בגין תלונות נשים דרוזיות נפתח תיק אחד בגין עבירות מין ותיק אחד בגין עבירות נגד אדם (כאמור, הנתונים שלעיל מתייחסים רק לעבירות מצד בן-הזוג).

כ-60% מהתיקים שנפתחו ב-2015 בגין התלונות של כלל הנשים על אלימות בין בני-זוג נגנזו, בין היתר בשל חוסר ראיות או בשל חוסר עניין לציבור (8,207 תיקים); כשליש מהתיקים הועברו לפרקליטות או לתביעה המשטרתית (4,787), וכ-7% מהתיקים עדיין נמצאים בחקירה (910). התפלגות דומה אפשר לראות בתיקים שנפתחו בגין תלונות של נשים דרוזיות: כ-60% מהתיקים שנפתחו בשנת 2015 בגין תלונות של נשים דרוזיות על עבירות מצד בני-זוג נגנזו (93), 38.5% מהתיקים הועברו לפרקליטות או לתביעה המשטרתית (62), וכ-4% מהתיקים עדיין נמצאים בחקירה (6).

בשנת 2015 הוגשו 3,731 כתבי אישום בגין עבירות של בני-זוג כלפי נשים בכלל האוכלוסייה; 52 מכתבי האישום הוגשו בגין עבירות כלפי נשים דרוזיות.

בשנת 2015 ביצעה המשטרה בסה"כ 5,356 מעצרים של בני-זוג בעקבות תלונות נשים על אלימות מצד בן-הזוג; 92 ממעצרים אלו היו בעקבות תלונות של נשים דרוזיות (1.7%). בשנים 2010-2015 שיעור המעצרים של בני-זוג בעקבות תלונות של נשים דרוזיות בכלל המעצרים של בני-זוג בגין תלונות נשים נע בין 1.4% ל-2%. שיעור זה דומה לשיעורם של הדרוזים באוכלוסייה, אך גבוה משיעור הנשים הדרוזיות בקרב המתלוננות, שהוא כאמור 1.1%. עם זאת, בשל מספרם המועט של המקרים במגזר הדרוזי לא ניתן להסיק מסקנות סטטיסטיות.

בשנת 2015 התקבלו במשטרה 473 תלונות בגין הפרת צווי הגנה אשר ניתנו מכוח החוק למניעת אלימות במשפחה; ארבע מהתלונות הללו הוגשו בגין הפרת צו הגנה שניתן לנשים דרוזיות.

³⁶ מרגלית שמעון, קמ"ד מחקר וסטטיסטיקה, אג"ת, משטרת ישראל, מכתב באמצעות דוא"ל, 5 בינואר 2016.

³⁷ יצוין כי בתיק אחד ייתכנו כמה עבירות, ולכן מספר העבירות גדול ממספר התיקים שנפתחו; אסף שחור, אג"ת, משטרת ישראל, שיחת טלפון, 12 בספטמבר 2016.

כ-60% מתלונות כלל הנשים שהוגשו בשנת 2015 בגין הפרת צווי הגנה הועברו לפרקליטות או לתביעה המשטרתית (281), כ-36% נגנזו מסיבות שונות (170) וכ-4% מהתלונות נמצאות בחקירה (21%). לשם השוואה, בשנת 2010 הועברו 28% מהתיקים לפרקליטות או לתביעה המשטרתית (180) וכ-72% מהתיקים נגנזו (463). אשר לתלונות הנשים הדרוזיות, שלושה תיקים הועברו בשנה זו לפרקליטות או לתביעה המשטרתית, ותיק אחד נסגר מחוסר עניין לציבור.

